

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1991 M. BIRŽELIO 12 D. NUTARIMO NR. 230 „DĖL DOKUMENTŲ IŠDAVIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS GYVENTOJAMS APIE JŲ IŠVEŽIMĄ PRIVERSTINIAMS DARBAMS, BUVIMĄ GETUOSE BEI KITOSE LAISVĖS ATĖMIMO VIETOSE ANTROJO PASAULINIO KARO METAIS TVARKOS“ PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1991 M. RUGPJŪČIO 12 D. NUTARIMO NR. 327 „DĖL MATERIALINĖS ŽALOS ATLYGINIMO ASMENIMS, ANTROJO PASAULINIO KARO IR OKUPACIJŲ METAIS IŠVEŽTIEMS PRIVERSTINIAMS DARBAMS, BUVUSIEMS GETUOSE, ĮKALINIMO ĮSTAIGOSE IR KITOSE LAISVĖS ATĖMIMO VIETOSE“ PAKEITIMO“ PROJEKTŲ
(TAP-23-973(3), 23-975(3); TAIS NR. 23-10308(4), 23-10754(5))**

2023-10-23 Nr. NV-2577

Vilnius

Įvertinę patikslintų projektų atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, pažymime, kad išlieka aktuali Teisės grupės 2023 m. liepos 25 d. išvadoje Nr. NV-1865 teikta 5 pastaba, kuria buvo siūloma įsivertinti, ar tokios kompensacijos, priėmus Lietuvos Respublikos Konstituciją ir esant plačiam jos aiškinimui Konstitucinio teismo jurisprudencijoje, gali būti mokamos remiantis Vyriausybės nutarimu nesant ne tik jas numatančio įstatymo, bet ir įstatyminio pagrindo Vyriausybei jas numatyti ir mokėti. Šiuo požiūriu Teisingumo ministerija derinimo rašte taip pat nurodė, kad „kompensacijos mokėjimo pagrindai, sąlygos, kompensacijos dydis nustatytini įstatymu“.

Atsižvelgiant į tai, ministerijos teikime pateiktas argumentas, kad įstatymu reglamentuoti tokius klausimus netikslinga, nes „[įstatymo] projekto rengimas neatitiktų teisėkūros ekonomiško principo“, yra visiškai nepagrįstas, nes remtis principu, kuris ne tik kad nėra Teisėkūros pagrindų įstatyme įtvirtintas teisėkūros principas, bet ir apskritai niekur neįtvirtintas principas, siekiant pateisinti konstitucinių imperatyvų nesilaikymą, yra netinkama.

Sutikdami, kad įstatymas iš principo neturėtų būti rengiamas tokiais atvejais, kai jis būtų taikomas, tikėtina, dviem asmenims per metus (nors, pvz., Lietuvos Respublikos Prezidento valstybinės rentos įstatymas taikomas dar rečiau ir dar mažesniai asmenų skaičiui), vis dėlto siūlomas projektas galėtų būti priimtas tik kaip laikinas sprendimas siekiant apsaugoti suinteresuotų asmenų teisėtus lūkesčius ir įgytų teisių apsaugą tol, kol bus priimti atitinkamų įstatymų pakeitimai. Prašome projektų rengėjų teikime nurodyti, kada ir kaip šis klausimas bus išspręstas – jei atskirai tokius pakeitimus rengti netikslinga, tuomet prašome nurodyti, į kokį įstatymo projektą, kuris būtų keičiamas siekiant kitų tikslų, šie pakeitimai galėtų būti įtraukti.

Taip pat primename, kad Teisėkūros pagrindų įstatymo 14 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad „kai keičiamame teisės akte keičiama daugiau kaip pusė jo straipsnių ar punktų, visas teisės aktas dėstomas nauja redakcija“, tokį pat reikalavimą pateikia ir Teisės aktų projektų rengimo

rekomendacijų 141 punktas. Todėl projektą Vyriausybės nutarimas turi būti dėstomas nauja redakcija.

Teisės grupės vadovas

Deividas Kriaučiūnas

Deividas Kriaučiūnas, tel. 852663711, +37065842473, el. p. deividas.kriauciunas@lr.lt